



**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО
РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У
ОПШТИНИ АПАТИН
2011-2015**

Општина Апатин, јануар 2011. године

САДРЖАЈ

	страна
УВОД:	
• Уводна реч Председника Општине Апатин	3
• Шта је ЛАП за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица	4
• Одлука Скупштине Општине Апатин о усвајању ЛАП	6
• Како је настао ЛАП за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица	8
• Резиме ЛАП за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица	9
Поглавље 1: Профил Општине АПАТИН	11
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Апатин	15
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања из ибеглих и интерно расељених лица	19
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	27
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	28
Поглавље 6: Активности–Задаци за реализацију ЛАП	30
Поглавље7: Ресурс/буџет	37
Поглавље 8: Аранжмани за примену	38
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	40

Уводна реч Председника Општине Апатин

Општина Апатин својим досадашњим деловањем доказала је да настоји да обезбеди услове за квалитетно и трајно решавање интеграције избеглих и интерно расељених особа. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима - избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници.

Главни правац нашег опредељења, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица.

Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност и за достојанствен живот у заједници.

Посебно истичем да је један од приоритета свих нас који управљамо овом општином да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у општини Апатин.

Моји сарадници и ја знамо да је најтежа прекретница у животу напуштање свог огњишта, разумемо муку која настаје кад целу имовину, стицану годинама, ставите у један кофер, или завежљај и упутите се ка непознатом у жељи да сачувате голи живот, свој и своје породице.

Управо због тога, желим да наше животе красе мир, толеранција, благостање и љубав према ближњима, те да заједничким снагама допринесемо просперитету нашег града и наших села.

Нека овај документ буде полазна станица на том путу пуном искушења које ћемо заједно са успехом пребродити.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ АПАТИН
др. Живорад Смиљанић

Шта је Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица ?

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значаја за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ.

Пројекат финансира Европска унија, а корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесеријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине/градови.

Стратешки облик Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област³. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

¹Према Конвенцији УН статусу избеглице (1951), избеглица је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>).

²**интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. ([http://www.articlevord.org/index.php/Displaced person](http://www.articlevord.org/index.php/Displaced%20person)).

**Одлука Скупштине Општине Општине Апатин
о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно
расељених лица**

Скупштина општине Апатин на основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број: 129/2007) и члана 73. став 1. Статута општине Апатин(«Службени лист општине Апатин « бр.10/2008- пречишћен текст), на 17. седници одржаној 18.03.2011. године, доноси

О Д Л У К У

**О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ АПАТИН
2011-2015.**

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Апатин 2011-2015.

Члан 2.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Апатин 2011-2015.,саставни је део одлуке, која ће бити објављена на „web site“ општине Апатин [www soapatin.org](http://www.soapatin.org).

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Апатин“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Апатин
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АПАТИН
Број: 011-10/2011-I
Дана, 18.03.2011. године

А П А Т И Н



Принципи на којима се заснива ЛАП за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од пет година, са детаљном разрадом активности за 2011. и 2012. годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- ❖ **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- ❖ **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- ❖ **Утемељен на реалним околностима**, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих И интерно расељених;
- ❖ **Прилагођен ситуацији** у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- ❖ **Користи савремене методе** планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- ❖ **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници;

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештај и документи, подаци Комесеријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд.

Како је настао ЛАП за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин, на иницијативу Општинског већа општине Апатин формиран је општински Савет за управљање миграцијама и трајна решења који чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима за избегла и интерно расељених; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Савета била је да:

- ❖ Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним лицима;
- ❖ Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- ❖ Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- ❖ Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- ❖ Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- ❖ Ради на писању завршног документа;
- ❖ Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини општине на усвајање.

Чланови/ице Савета за миграције и трајна решења општине Апатин чине:

1. **Мирко Цветићанин - председник савета,**
2. **Кашански Велимир - секретар , повереник за избегличка питања,**
3. **Миро Нерловић – члан,**
4. **Снезана Милешевић – члан,**
5. **Ленка Бојић – члан,**
6. **Танкосић Борис – члан,**
7. **Недељко Станимировић – члан,**
8. **Милош Ђерић – члан,**
9. **Данијела Игнац – члан.**

РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Апатин (2011-2015) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота избеглих и ИРЛ. Локални акциони план (ЛАП) је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и ИРЛ. Усмерен је на све особе које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији Општине Апатин (са статусом избеглог и ИРЛ око 1736 лица)

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ је:

Побољшати социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Апатин путем програма за економско оснаживање породица кроз трајно решавање стамбеног питања најугроженијих породица и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом најмање 50 одговарајућих домаћинстава са окућницом;
 - У току 2011. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица.
2. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту, купљеном од сопствених средстава ради побољшања услова становања :
 - У току 2011. год. – најмање 15 пакета грађевинског материјала за 15 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.
3. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 40 породица избеглих и ИРЛ, које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом пакета грађевинског материјала:
 - У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

4. Обезбедити помоћ у **економском оснаживању** 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходовне активности у области повртарства, ратарства, сточарства као и обуку такође 20 породица кроз 4 циклуса у периоду 2011-2015. у сарадњи са Покрајинским фондом за развој, Јавном агенцијом за пољопривреду и малу привреду општине Апатин, Националном службом за запошљавање за **започињање сопственог бизниса** из ових области.

5. У периоду од 2011. до 2015. год.у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Апатин, Агенцијом за развој малих и средњих предузећа општине Апатин, покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРЛ у актуелне програме **преквалификације, доквалификације** и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

За овај специфични циљ Савет ће направити детаљан план активности када конкретни програм буде актуелан.

За реализацију Локалног плана у периоду 2011-2015. год. процена о висини средстава потребних за реализацију ЛАП-а радиће се за сваку годину посебно, односно сваки од специфичних задатака који су идентификовани. Такође планира се да се већи део средстава **обезбедити** путем учествовања на конкурсима расписаних од стране разних институција и донатора.

Локални план, као свој саставни део има планиране активности за имплементацију и за праћењење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Детаљне годишње планове за сваки наредни период након 2011. године припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

ПОГЛАВЉЕ 1.

ПРОФИЛ ОПШТИНЕ АПАТИН

Општина Апатин налази се на северозападу Бачке, на левој обали Дунава. Простире се на 333 км² и чини је 5 насељених места: Апатин, Сонта, Пригревица, Купусина и Свилојево. Близина Мађарске, граница са Хрватском, наслањање на Дунав и природна богатства која поседује, многи привредни, туристички, спортски и рекреативни садржаји, чине Општину туристички привлачном и лидером ловног туризма у земљи, а здравственог и спортског у регији.



У писаним документима Апатин се први пут спомиње у 1011. године. Кроз историју био је познат као занатски центар чији су производи Дунавом извожени широм Европе. Изградња великог робно-транспортног центра поред Дунава, обезбеђење локација за индустријске паркове, односно нове индустријске објекте, гасификација општине, путна и друга инфраструктура, отвореност према домаћем и страном капиталу у многеме повећава перспективност Општине, посебно на пољу запошљавања (отварања нових радних места).

У нашој Општини културе истока и запада стоје једна наспрам друге, а људи различитих нација и религија живе слободно и заједно.

Демографски подаци

Према попису становништва из 2002. године, општина Апатин има укупно 32813 становника, што је 963 становника мање у односу на број становника према претходном попису из 1991. године. Промене броја становника општине Апатин кроз послератне пописе, приказан је у наредној табели. Подаци из последња два пописа становништва узети су према старој методологији пописа ради упоредивости са подацима из претходних пописа.

Број становника општине Апатин

Година пописа #	Апатин#	Сонта#	Пригревица#	Купусина#	Свилојево#	Укупно#
1948 #	13195	7781	5219	3200	1750	31145
1953 #	14465	7604	5480	3146	1917	32612
1961 #	17191	7278	5449	3133	1785	34836
1971 #	17565	6951	5033	3063	1667	34279
1981 #	18320	6313	5026	2694	1490	33843
1991 #	18389	5990	4842	2500	1278	32999

Број становника Општине Апатин

Старосна структура

Старосна група (год)	Број 1991	%	Број 2002	%
0-9	3811	11,55	2992	9,12
10-14	2219	6,72	1751	5,34
15-19	2149	6,51	2212	6,74
20-24	2095	6,35	2301	7,01
25-29	2110	6,39	2091	6,37
30-34	2354	7,13	2007	6,12
35-54	9449	28,63	9868	30,07
55-64	4741	14,37	3751	11,43
65 и више	3894	11,80	5656	17,24
Непознато	177	0,54	184	0,56
УКУПНО:	32999	100	32813	100

Укупан број становника према старосној структури

<i>Природни прираштај са основним подацима</i>		
Подаци/попис	2002	2005
Број живо рођених	274	287
Број умрлих.	511	543
Природни прираштај	-237	-256
Ванбрачно рођених	-	-
Заведених бракова	171	177
Разведених бракова	17	18

Природни прираштај

Природни прираштај у општини Апатин полако али сигурно опада, што говоре и подаци у наведеним табелама.

Број становника општине Апатин се, судећи по статистичким подацима, постепено смањује: процене Републичког завода за статистику указују да је у општини Апатин у 2006. години живело укупно 31.294 ,а 2007. године 30870 становника.

На смањење становника осим вишедеценијског негативног природног прираштаја утичу и миграције становника.

Општина Апатин	2002	2005
Живо рођени	274	287
Умрли	511	543
Природни прираштај	-237	-256

Витална статистика

Национална структура становништва Општине Апатин

Општина Апатин је са околним насељима вишенационална и мултикултурална средина. Према попису становника из 2002.године, у граду је са околним насељима регистровано 18 националности.

НАРОД	1991	2002	НАРОД	1991	2002
Срби	16636	20216	Бугари	-	2
%	50,41	61,61	%	-	0,006
Мађари	4823	3785	Муслимани	54	45
%	14,62	11,54	%	0,16	0,14
Македонци	-	32	Црногорци	157	109
%	-	0,10	%	0,48	0,33
Румуни	734	1191	Буњевци	-	41
%	2,22	3,63	%	-	0,12
Словаци	27	39	Албанци	22	26
%	0,08	0,12	%	0,07	0,08
Југословени	4269	727	Украинци	-	3
%	12,34	2,22	%	-	0,009
Роми	498	525	Чеси	-	0
%	1,51	1,60	%	-	0
Хрвати	4354	3767	Власи	-	0
%	13,19	11,48	%	-	0
Словенци	-	25	Бошњаци%	-	3
%	-	0,08	%	-	0,009
Немци	-	159	Горанци %	-	1
%	-	0,48	%	-	0,003
Остали	1425	81			
%	4,32	0,25			

Национална структура становништва општине Апатин

У Општини Апатин је укупно 11278 домаћинстава. Од тога је 6127 или 54,33% домаћинстава у Апатину, 2038 или 18,07% у Сонти, 1594 или 14,13% у Пригревици, 1019 или 9,04% у Купусини и 500 или 4,43% у Свилојеву.

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Апатин

2.1. Подаци УНХЦР-а, Комесаријата за избеглице и Повереништва у Апатин

Извори података о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Апатин су:

- званични пописи и регистрације које је организовао Комесаријат за избеглице и УНХЦР,
- компјутерска евиденција Повереништва општине Апатин и Црвеног крста у Апатину.

1991-1995. године, евидентирано 2438 лица

1996. године, евидентирано још 11919 тако да је укупан број 14357 лица

Од 1999 до 2000. године, пријавило се 98 лица са територије КиМ- расељено

У периоду од 1991. године до данас у општини Апатин је према компјутерској евиденцији Повереништва за избеглице боравило око 14357 избеглица што представља око 43,7% становништва и око 98 интерно расељених лица.

Због великих миграција избегличке популације тешко је прецизно утврдити колико људи, који су живели на просторима бивших југословенских република, данас живи на територији општине Апатин.

2.2. Избеглице по држави порекла

Узимајући у обзир све избеглице које су у одређеном периоду боравиле у општини Апатин, а по евиденцији Повереништва за избеглице, око 3/4 је пореклом из Хрватске, 1/4 Босне и Херцеговине, остали са КиМ

Табеларно и графички приказано је стање евидентирано у 2005. години.

Порекло избеглих и интерно расељених лица	
Хрватска	10768
БиХ	3491
Интерно расељени са КиМ	98
УКУПНО	14357

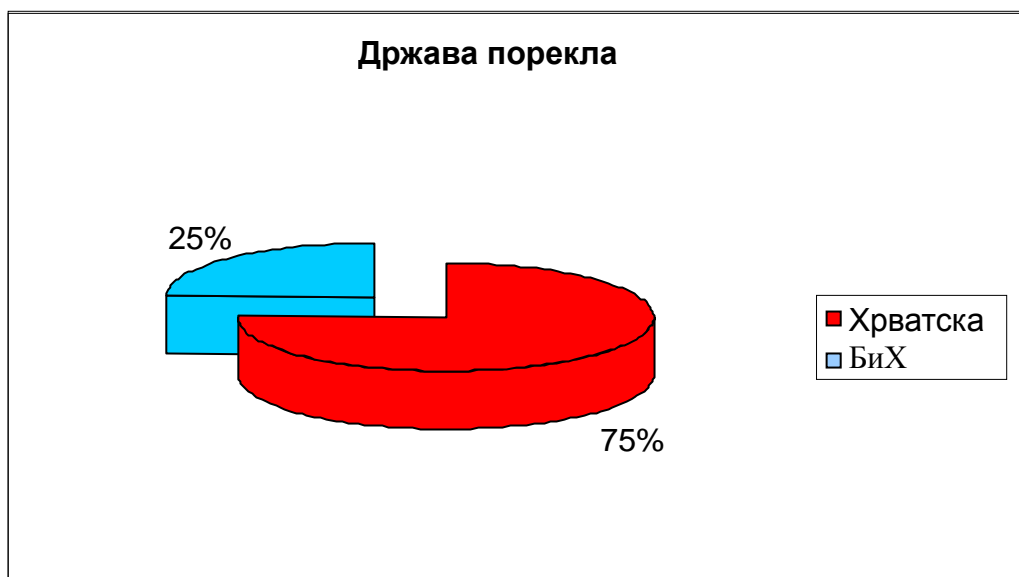
Долазак избеглица у општину Апатин почео је у јуну 1991. године и континуирано трајао до 1999. године, а касније је настављен у процесу миграција из других делова Републике Србије.

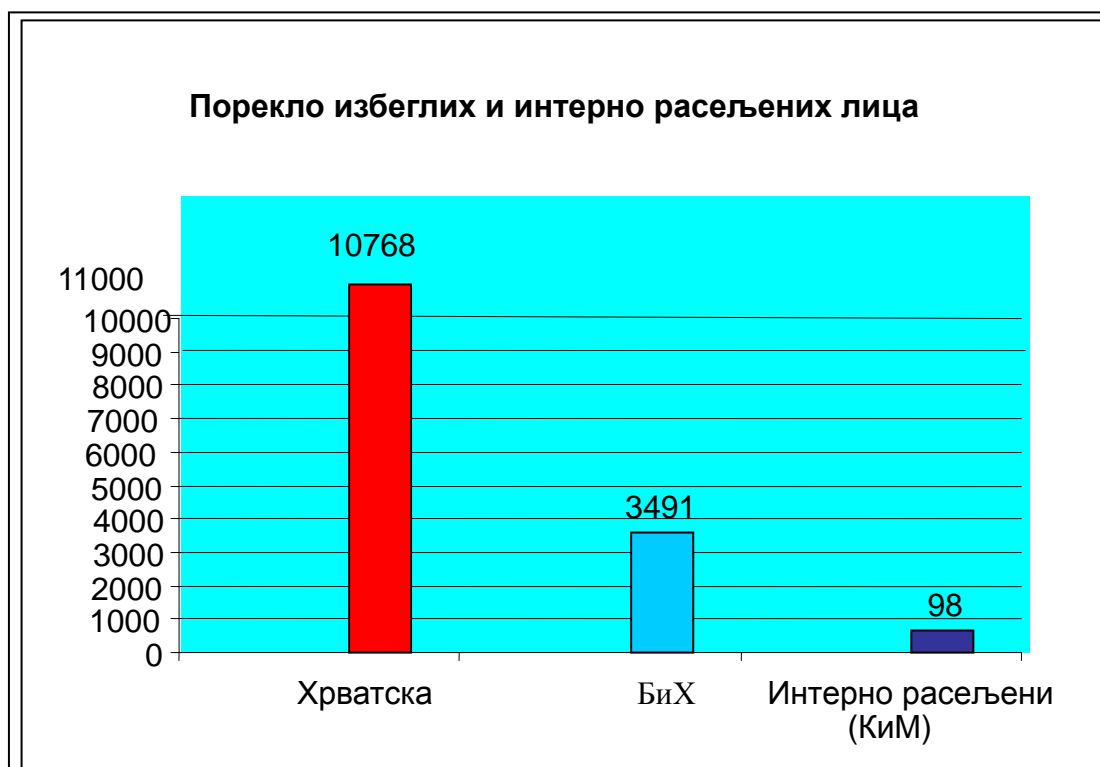


Највећи број избеглица је дошао:

- 1991.- 1992.године – након избијања ратних сукоба у бившим југословенским републикама Словенији, Хрватској, Босни и Херцеговини
- после августа 1995. – као прогнани у војној операцији «Олуја»
- после децембара 1995. и у 1996. години – после потписивања Дејтонског споразума
- 1998. године - после реинтеграције Сремско –барањске области у Хрватску.

Највећи број интерно расељених лица је дошао 1999. године након потписивања Кумановског војно-техничког споразума.





Грађани општине Апатин, Дом здравља, Центар за социјални рад, фабрике, установе и државни органи показали су хуманост и разумевање у решавању разноврсних проблема људи у невољи.

Најзначајнију улогу у евидентирању избеглица и расподели хуманитарне помоћи одиграла је Општинска организација Црвеног крста.

У првом периоду та помоћ је стизала од грађана и предузећа наше општине, а касније и од републичких институција и међународних хуманитарних организација.

Доношењем Закона о избеглицама, априла месеца 1992. године створена је законска регулатива за формирање Општинског штаба и именовање општинског повереника Комесаријата за избеглице.

У збрињавању избеглица остварена је успешна сарадња са: Комесаријатом за избеглице, Министарством за здравље, Министарством за везе са Србима изван Србије, Министарством за рад, борчка и социјална питања, Црвеним крстом Србије, Црвеним крстом Војводине, Међународним комитетом црвеног крста, УНИЦЕФОМ, Високим комесаријатом за избеглице УН и другим хуманитарним организацијама.

2.3. Престанак избегличког статуса

Од доласка избеглица континуирано тече и процес престанка и укидања избегличког статуса. Разлози престанка статуса су:

- неподизање избегличке легитимације,
- иселење у треће земље,
- смртни случај,
- повратак у земљу порекла,
- ревизија 2004/2005.,
- добијено држављанство РС.

2.4 Подаци Комесаријата за избеглице са регистрације 2004./2005. за општину Апатин

Последњи попис за избегла лица Комесаријат за избеглице је организовао 2004./2005. године. На том попису избеглички статус је потврђен за 1736 лица у апатинској општини и само та лица су имала могућност да направе нову (светло плаву) избегличку легитимацију.

Број евидентираних интерно расељених лица у апатинској општини 1999. године је био 98.

ПОГЛАВЉЕ 3.

Анализа ситуације, стања, закључци и спорна питања

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- ❖ Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу,
- ❖ Анализу стања (SWOT),
- ❖ Анализу заинтересованих страна и
- ❖ Анализу проблема.

Анализа ситуације

о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Апатин и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- ❖ Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- ❖ Локална стратегија одрживог развоја општине Апатин 2009-2019;
- ❖ Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- ❖ Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- ❖ Стратегија развоја социјалне заштите општине Апатин 2008-2013;

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама¹. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, усвојен је закон о изменама и допунама Закона о избеглицама .

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин:

- ❖ Стратегија одрживог развоја Општине Апатин,
- ❖ Стратегија социјалне заштите Општине Апатин,
- ❖ Локални акциони план за младе Општине Апатин,
- ❖ Локални акциони план за побољшање положаја Рома Општине Апатин,
- ❖ Локални акциони план за запошљавање Општине Апатин,
- ❖ Просторни план општине Апатин.

У локалним стратешким документима избегла и ИР лица су поменута као посебно осетљива друштвена група, али нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. Проблеми и потребе избеглих и ИР лица се не посматрају изоловано од осталих угрожених група.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 18/92;бр. 42/2002; бр. 45/2002; бр. 30/2010.

Тако су идентификоване следеће области као проблеми ове категорије грађана, а то су:

- Нерешено стамбено питање и неадекватни услови становања;
- Незапосленост;
- Социјална угроженост.

На основу ових идентификованих проблема могу се поставити следећи циљеви:

- Стамбено збрињавање (завршетак започете градње и адаптација постојећих објеката);
- Унапређење и подстицање запошљавања;
- Повећање стандарда живота.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, представља документ који се специфично бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу.

Најважнији пројекти и програми за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани у или се реализују у Општини Апатин

Табела 3.1: Преглед програма и пројеката за избегле и ИРЛ у Општини Апатин у периоду од 2005-2008.године

На територији општине Апатин у последњих неколико година успешно је реализовано више програма у области социјалне заштите, пре свега у програмима намењеним збрињавању избеглих, расељених и прогнаних лица. Део програма и пројеката су реализовани уз помоћ разних донатора.

донатор/партнер општине Апатин у реализацији пројекта	програм,пројекат
Аустралијска организација "СЕР"	Помоћ у пакетима грађевинског материјала (26 пакета) за побољшање стамбених услова становања.
Невладина организација ИНТЕРСОС- општина Апатин- републички комесаријат за избеглице- 2002. године	Пик ап програми у сврху затварања колективног центра.
Швајцарска хуманитарна организација "SDC"	Изградња две стамбене зграде са по 11 станова за смештај самохраних родитеља старих лица са децом, што укупно чини 28 лица или 13 породица.
Швајцарска хуманитарна организација "SDC"	Пилот пројекат самоизградње стамбених јединица за смештај избеглих и прогнаних лица 34 објекта, 68 стамбених јединица од чега 8 стамбених јединица за смештај самохраних мајки и социјално угрожених.
Невладина организација ИНТЕРСОС-општина Апатин- републички комесаријат за избеглице- 2011. године	Помоћ у обезбеђивању грађевинског материјала за побољшање животних услова избеглих и ИРЛ лица.
Немачка хуманитарна организација "ASB".	Додела 11 гранд пакета занатским радњама или радионица у виду машина или механизације за обављање делатности.
Новосадски фонд за пружање помоћи	У периоду од 2008 до 2010 откуп 18 сеоских кућа са укућницама и додела грађевинског материјала за 16 породица.

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- ❖ Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- ❖ Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- ❖ Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у Општини Апатин као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- ❖ Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања²

У локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
У Н У Т Р А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подршка општинске управе ❖ Усвојена стратегија одрживог развоја ❖ Искуство у партнерским пројектима ❖ Стручност чланова Савета за миграције у различитим областима од значаја за циљну групу ❖ Повереништво за избеглице, Центар за социјални рад, Месне заједнице ❖ Постојање кућа за продају ❖ Заинтересованост избеглих за откуп кућа ❖ Постојање земљишта за изградњу ❖ Сарадња са <ul style="list-style-type: none"> ○ Комесаријатом за избеглице ○ Покрајинским Фондом, ○ СДФ-ом, ○ Новосад. хуманитар. центром ○ сарадња са SDC, ASB, ○ УНХЦР-ом, Интерсосом 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничена средства локалне самоуправе • Недостатак средстава предвиђених за инфраструктурно опремање на локацијама где би се градили објекти намењени овим групама • У стратегији социјалне заштите избеглице нису препознате као приоритетно угрожена категорија • Општа незапосленост • Недостатак повезаности база различитих институција • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИР лица
	МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
С П О Љ А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Политичка воља ❖ Опредељења средства у буџету локалне самоуправе и Републике ❖ Интезивирање сарадње са Комесаријатом ❖ Сарадња са покрајинским Фондом ❖ Интезивирање сарадње са другим потенцијалним донаторима ❖ НИП ❖ Програми националне службе за запошљавање: доквалификација, преквалификација и самозапошљавање 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИР лица • Општа економска криза • Спора имплементација националних стратегија • Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) • Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИР лицима • Питање избеглих и ИР лица није у фокусу шире јавности

² SWOT анализа

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су:

- политичка воља и подршка општинске структуре власти,
- стратешки приступ развоју Општине у различитим областима и
- стручност и посвећеност чланова Савета.

У даљем раду требало би **побољшати** следеће капацитете локалне заједнице:

- повезаност између база података различитих институција,
- већу видљивост проблема избегличке и расељеничке популације
- континуирано планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Најзначајније **спољашње могућности**, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су:

- политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица,
- активности и програми КИРС-а,
- приступ ИПА фондовима.

Као важне **препреке** из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће:

- светска економска криза
- актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин,
- смањење донаторских фондова намењених овим питањима и
- непостојање интересорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализа заинтересованих страна

Овом анализом идентификују се кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин, које су диференциране на:

- ❖ крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и
- ❖ кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ су:

- **Избегла и ИРЛ у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање** У приватном смештају има више од 50 породица.
- **Избегла и ИРЛ која живе у сопственим безусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота** – више од 50 породица је заинтересовано за грантове грађевинског материјала, што говори о великој потреби да се овај програм спроводи.
- **Избегла и ИРЛ која немају средстава да заврше започету стамбену изградњу** – један број породица (40) је започео изградњу објекта који се данас налазе у некој од фаза изградње.
- **Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и ИРЛ** - У питању су породице које имају пет и више чланова. Неке од ових породица су до сада биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.
- **Породице избеглих и ИРЛ чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју** – Неке од ових породица су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су програма које ова удружења/НВО спроводе.
- **Самачка старачка домаћинства** без прихода или са минималним приходима
- **Самохране родитељи у популацији избеглих и ИРЛ** – Поред самосталне бриге о деци, суочени су са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце.
- **Незапослена, радно способна избегла и ИРЛ** – Нема званичне евиденције ових особа, јер Национална служба за запошљавање не води посебну евиденцију. Код незапослених посебно се издвајају незапослена лица старија од 50 година и млађа незапослена лица предузетнички оријентисана.

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

Повереништво за избеглице, као део Општинске управе врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ.

Одељење за урбанизам и Дирекцију за стамбену изградњу у оквиру своје основне делатности, као и помоћ у програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица.

Кључни партнери локалној самоуправи су:

Центар за социјални рад општине Апатин у оквиру својих надлежности прописаних законом као и Правилником на нивоу Општине обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према Закону о социјалној заштити право на материјално обезбеђење породице као и помоћ и негу другог лица, могу да остваре само она лица која имају важећу личну карту са пребивалиштем у општини Апатин. Интерно расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво..

Црвени Крст - кроз своју основну делатност

Национална служба за запошљавање – филијала Апатин кроз националне програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим и ИРЛ.

Образовне институције (основне и средње школе). - укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.

Здравствене институције – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада.

КИРС (Комесаријат за избеглице Републике Србије), - обавља координацију различитих програма за избегле и интерно расељене, преко повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима – спроводи различите програме помоћи намењене избегличкој и расељеничкој популацији која живи на територији Покрајине Војводине

Међународне и домаће НВО – UNHCR, INTERSOS, IOM, SDF, SDC, ASB, NHC и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи.

Министарство рада и социјалне политике- кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за ИР и избегла лица.

Анализа проблема је показала да су **главни проблеми избеглих и ИР лица** у Општини:

- **Нерешено стамбено питање.** Овај проблем имају избегла и ИРЛ која станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима(неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор).
- **Незапосленост.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост и избеглих и ИРЛ. Већина избеглих и ИРЛ се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.
- **Недостатак материјалних средстава.** Изрежен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге.
- **Проблеми правне природе.** Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, проблеми лица која нису била на регистрацији 2004./2005. године и тиме изгубила избеглички статус па регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање.

- ***Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.*** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ – СПОРНА ПИТАЊА

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Општини (на пример, Агенција за развој) и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.

- Избегла и ИРЛ су врло хетерогена група са разноврсним потребама.

Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.

- Озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.

Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИР лица у Општини Апатин су следећи:

- Стамбена и егзистецијална угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Апатин су:

1. Избегла и ИРЛ која немају трајно решено стамбено питање било да живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним или безусловним објектима.
2. Незапослена, радно способна избегла и ИРЛ,

Најугроженија избегла и ИРЛ у оквиру претходних приоритета :

- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особе и/или деца са сметњама у развоју;
- Самохране родитељи без сталних прихода
- Самачка старачка домаћинства без сталних прихода
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Жене
- Роми.

Приоритетни проблеми

- Нерешено стамбено питање.
- Незапосленост.
- Недостатак материјалних средстава.
- Здравствени проблеми

ПОГЛАВЉЕ 5.

Општи и специфични циљеви

ОПШТИ ЦИЉ

ПОБОЉШАТИ СОЦИЈАЛНО - МАТЕРИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ АПАТИН ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКО ОСНАЖИВАЊЕ КРОЗ ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА НАЈУГРОЖЕНИЈИХ ПОРОДИЦА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом најмање 50 одговарајућих домаћинстава са окућницом;
 - У току 2011. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 10 домаћинстава са окућницом за 10 породица.

2. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 50 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту, купљеном од сопствених средстава ради побољшања услова становања :
 - У току 2011. год. – најмање 15 пакета грађевинског материјала за 15 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

3. У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 40 породица избеглих и ИРЛ, које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом пакета грађевинског материјала:
 - У току 2011. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2012. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2013. год. – најмање 10 пакета грађевинског материјала за 10 породица;
 - У току 2014. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица;
 - У току 2015. год. – најмање 5 пакета грађевинског материјала за 5 породица.

4. Обезбедити помоћ у **економском оснаживању** 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходовне активности у области повртарства, ратарства, сточарства као и обуку такође 20 породица кроз 4 циклуса у периоду 2011-2015. у сарадњи са Покрајинским фондом за развој, Јавном агенцијом за пољопривреду и малу привреду општине Апатин, Националном службом за запошљавање за започињање сопственог бизниса из ових области.

5. У периоду од 2011. до 2015. год.у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Апатин, Агенцијом за развој малих и средњих предузећа општине Апатин, покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРЛ у актуелне програме **преквалификације, доквалификације** и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

За овај специфични циљ Савет ће направити детаљан план активности када конкретни програм буде актуелан.

За реализацију Локалног плана у периоду 2011-2015. год. процена о висини средстава потребних за реализацију ЛАП-а радиће се за сваку годину посебно, односно сваки од специфичних задатака који су идентификовани. Такође планира се да се већи део средстава обезбедити путем учествовања на конкурсима расписаних од стране разних институција и донатора.

Локални план, као свој саставни део има планиране активности за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Детаљне годишње планове за сваки наредни период након 2011. године припремаће Савет за миграције и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама.

ПОГЛАВЉЕ 6.

АКТИВНОСТИ - ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП-а

Специфични циљ 1: У периоду 2011. откуп најмање 10 домаћинстава са окућницом за најмање 10 породица

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2011. године	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат , НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	четврти квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет , Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
1.4. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	четврти квартал 2011	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
1.6. Закључивање уговора о додели домаћинства и пренос власништва	четврти квартал 2011.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
1.7. усељење у домаћинства	четврти квартал 2011.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Апатин	

Специфични циљ1: У периоду 2012. откуп најмање 10 домаћинстава са окућницом за најмање 10 породица.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
1.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2011 и први квартал 2012	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	трећи квартал 2012.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
1.4. Обилазак сеоског или приградског домаћинства које су корисници предложили за откуп	четврти квартал 2012.	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	четврти квартал 2012.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
1.6. Закључивање уговора о додели домаћинства и пренос власништва	четврти квартал 2012.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
1.7. усељење у домаћинства	четврти квартал 2012.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Апатин	

Специфични циљ 2: У периоду 2011. додела грађевинског материјала за извођење радова на властитом објекту ради побољшања услова становања за најмање 10 корисника.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
2.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2011. године	одобрена средства	Потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за изборнице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	четврти квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	Решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
2.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2011	Посећени објекти	Записник са лица места			Комисија	
2.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	Записник и одлука			Комисија и Савет	
2.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	Спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. мат	Записник, одлука, потписан уговор са најповољнијим добављачем			Корисник и наручилац	
2.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	закључени уговори са корисницима	Потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
2.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2011. и први квартал 2011.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ 2: У периоду 2012. додела грађевинског материјала за извођење радова на властитом објекту ради побољшања услова становања за најмање 10 корисника.

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
2.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2011. и први квартал 2012.	одобрена средства	Потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	трећи квартал 2012.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	Решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
2.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2012.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2012	Посећени објекти	Записник са лица места			Комисија	
2.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2012.	извршен избор корисника домаћинства	Записник и одлука			Комисија и Савет	
2.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2012.	Спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. мат	Записник, одлука, потписан уговор са најповољнијим добављачем			Корисник и наручилац	
2.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2012.	закључени уговори са корисницима	Потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
2.8 Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2012. и први квартал 2013.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ 3: У периоду 2011. додела грађевинског материјала за извођење радова на започетим, недовршеним стамбеним објектима за најмање 10 корисника

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
3.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	други и трећи квартал 2011. године	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	четврти квартал 2011.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2011.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
3.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2011	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
3.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2011.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
3.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
3.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2011.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Апатин	
3.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2011. и први квартал 2012.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ 3: У периоду 2012. додела грађевинског материјала за извођење радова на започетим, недовршеним стамбеним објектима за најмање 10 корисника

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
3.1. Аплицирање код Комесаријата НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2011. и први квартал 2012.	одобрена средства	потписан уговор са Општином			Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	трећи квартал 2012.	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	трећи квартал 2012.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
3.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2012	Посећено одговарајуће домаћинство	записник са лица места			Комисија	
3.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2012.	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет	
3.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2012.	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
3.7. Закључивање уговора о додели грађевинског материјала	четврти квартал 2012.	свечаност, присуствовање медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Апатин	
3.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2012. и први квартал 2013.	Испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ 4: У периоду 2011-2015 обезбедити помоћ у економском оснаживању 20 породица кроз програме пољопривредног развоја у виду доходне активности у области повртарства, ратарства, сточарства и обука из ових области кроз 4 циклуса за 20 породица

Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори		
Презентовање програма непосредно и оглашавањем преко локалних медија	други квартал 2011. године	Одржане најмање две презентације са најмање 30 отенцијалних корисника. Оглашен програм преко лок радија и ТВ у трајању од 7 дана	Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама. Број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију. Простор и време у локалним медијима		Покрајински фонд за развој пољопривреде НВО, Агенција за развој пољопр. и мале привреде општине Апатин,	Национална служба за запошљавање филијала Апатин, локални медији
Идентификовање заинтересованих лица за програм економског оснаживања	други квартал 2011.	Идентификована заинтересована лица за програм	број и обим заинтересованих породица	анкетари		Агенција за развој пољопр. и мале привреде општине Апатин,	Локална самоуправа, НСЗЗ
Проналажење извора средстава за реализацију програма	други квартал 2011.	Обезбеђена средства за програм	Висина обезбеђених средстава			Локална самоуправа	Покрајински инвестициони фонд
Израда критеријума за одабир корисника овог програма	други квартал 2011	Израђена анализа идентификованих потреба и формиран критеријуми	Број анкетираних корисника			Општинска радна група	Радна група, Повереник, центар за соц рад
Расписивање конкурса за заинтересоване кориснике	трећи квартал 2011.	Пријављена избегла и ИРЛ на конкурс	Број пријављених	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
Избор 20 породица које ће бити укључене у програм самозапошљавања	четврти квартал 2011.	Изабрано 20 породица које ће бити укључене у програм економског оснаживања	Број породица које испуњавају услове конкурса	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа, Агенција за развој пољопривреде и мале привреде	Повереник, центар за социјални рад
Реализација програма	Први квартал 2012.	Реализовани задаци програма	Број обучених и			Корисници програма, радна група	Покрајински инвестициони фонд, НВО..

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси-буџет

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Потенцијални донатори и фондови на које ће се реализација ЛАП-а ослањати су УНХЦР, УСАИД, Покрајински фонд за избеглице, Фонд за развој АП и други доступни извори.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка и ресорних министарстава.

Уколико се буду развијали програми социјалног становања под заштићеним условима, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Процена трошкова реализације ЛАП-а ће се радити за сваку годину посебно, односно за сваки од специфичних задатака који су идентификовани.

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

У **2011.** год. ће почети свеобухватна и интензивна примена Локалног плана, где су Одлуком о буџету општине Апатин за 2011. годину предвиђена средства за избеглице и интерно расељена лица у износу од **1.500.000** динара, а остали део средстава обезбедиће се учешћем на конкурсима расписаним за ову врсту пројекта.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Апатин обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- ❖ **Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и**
- ❖ **Структуре које су оперативне и примењују ЛАП**

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће *чланови* Савет за управљање миграцијама и трајна решења општине Апатин који су учествовали у изради плана и евентално додатни чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог план.

Савет за миграције општине Апатин ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом ЛАП-а*

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана.

У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана.

План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2011. год. припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења општине Апатин уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, локални Савет ће формирати и одговарајуће радна тела.

Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Апатин.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2011-2015.
Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Апатин.
Финална евалуација обавиће се на крају 2015. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 1. Број нових програма за избегла и ИРЛ;
 2. Обухват избеглих и ИРЛ новим програмима;
 3. Структура корисника/ца програма;
 4. Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
 5. Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглим и ИРЛ;
 6. Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за миграције ће формирати радно тело које ће бити одговорно за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Радно теле ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.